

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fil.

A kék-vók.

— Irta: Tassy Antal dr. —

Jött, jött, szélesebben, hódítva, villámszárnyakon.

Jött, zörögve kopogva, gördült elő a föld tulsó feléről és gyorsabban bejárta a világot, mint a legszebb népboldogító világtanok, mint a proféták igéi, mint bármi más világnak indított üdvös, hasznos, kulturális intézmény.

Igy termelt vilámgyorsan nálunk is a kék-vók.

Egyik nap hozsannával érkezett Párisba, másik nap felütötte sátrát Budapesten.

Harmadnap nem volt Mucsán intelligens ember, aki a kék-vókot nem ismeri, nem kultiválja, nem lelkesül érte.

Azt is tudja mindenki, hogy a neve londonyosan: mondva „Kék-vók“ írva: „Cake-Walke.“

Mi magyarok nagyon művelődött,

nagyon fogékonyak vagyunk minden exotikus világ divat iránt.

Csak a magunké nem kell!

És a kis-városi kisasszony kilátogat a nemesi pusztára. Elhívja dolgos barátnéját a fejés mellől. Megkérdezi színről-színre ott az egész házi népet, hogy ismerik-e a kék-vókot, (írva Cake-Walke.)

És ha azok történetesen ámult ábrázattal kérdezik, hogy tulajdonképpen miféle csoda legyen az a furcsa nevű izé, a városi kisasszony elfintorítja az orrát, gunyos kicsinyléssel mosolyog és azt feleli, hogy tanulják meg, mert aki azt nem ismeri, az ma nem szalonképes.

Azzal elmagyarázza, hogy a kék-vók a legujabb és a legszebb táncz. Anélkül nem lehet bálozni, férjhez menni, parthiet keresni, mert mindennütt ezt tánczolják. Amelyik lány ezt nem tudja, azt lenézik,

Kézen fogja tehát a naiv barátnét és ellejti vele a kék-vókot.

Van is érte nagy hálálkodás. Az

„öregék“ ugyan zsörtölődnek a „mama“ gunyosan meg is kérdi a városi kisasszonyt, hogy ő viszont tudja-e mi az a töltött káposzta, amely szebb tudomány a nők számára és hasznosabb is a „kék-vók“-nál, de a fiatalok megszokottan bigyesztik föl ajkaikat, hogy az öregek nem haladnak a korral, fölfogásuk „ódsi“, nem is érdemes nekik felelni, mert ők nem látják be, hogy manapság dolgozni már nem intelligens, a töltőkáposzta a szakácsnek dolga.

Lázás buzgalommal tanlják meg a „kék-vók“-ot.

Nó és jöjjön most már olyan valaki erre a pusztára, aki a „kék-vók“-ot nem tudja! No hiszen tele beszél annak a fejét, a kék-vókról, a divatról az elegánziáról.

E sorok írója is a fővárosból érkezett egyik pusztára, ahol a kék-vókkal rohanták meg, amelyről ő jó maga mit sem tudott.

A kék-vók pedig nem más mint egy hóbortos félvad amerikai néger táncz.

Százszor szép.

Ártatlan kis virág

Sohsem lelem mását:

Megérti, megsejti

A szív vallomását.

Legények, leányok

Kérdezik is tőle:

Szeret-e igazán?

Nem csal-e meg? Hü-e?

Én is megkérdezném . . .

Hej! de hát mi haszna

Nekem a virág is

Bánatot okozna.

Nárcisz.

Szomorú képek.

A „Délsomogy“ számára írta:

Teleki Pál.

I.

Félistenek a sárban.

Nem tudom, más is úgy érez-e, mint én?

De nekem úgy fáj, de olyan nagyon

fáj, ha szabadságharcunk eszményi hősei között egy-egy elzülött alakot látok.

Fájdalom! van köztünk nem egy ilyen is.

Mi tette őket elzülötté?

A lélek ölte-e meg nálok a testet, vagy a test a lelket?

Ki tudja?

Oh, ha én igen gazdag ember volnék!

— Akkor nem volna rongyos honvéd e házában.

Ugy szánom őket.

Egyszer kérdeztem egy öreg elzülött honvédet, ki a szabadságharcban főhadnagy volt, hogy: miért iszik oly sokat,

Ő azt felelte: „Mert sokat kell felednem.“ — És ivot sokat, sokat.

Egyszer aztán holt részegen összeesett. Sáros lett az arca.

Az én szemem pedig könnyes.

És én mégis úgy tisztetem, úgy szerettem ezt a sáros, ezt a rongyos alakot.

Rongyos ruhája alatt egy kőz madzagra akasztva, lógott keblében az ezüst-vitézségi érem. — Ezt nem itta be soha.

Ugy szerettem volna sáros arcát, szurtos kezét megcsokolni.

Nem bánom, nevéssen ki naivságomért, akinek szive van hozzá.

A mi házunknak is, (mint legtöbb falusi uri laknak) volt két öreg kolduló honvédje,

Az egyik közlegény volt, a másik örnagy.

A közlegény bánki illetőségű.

Részvett a móri csatában is a többek között.

A Hunkár család viseltetett rá gondot, de azért évenként kétszer-háromszor eljött hozzánk is, Páltelekre. Én mint kis gyermek kértem, hogy meséljen. Ő mesélt is, sokat s én hallgattam isteni félelemmel.

Egyszer aztán elmaradt tőlünk végkép a mi öreg közvitézünk.

Nem tudtam, hova lett.

Most vagy két éve hallottam, hogy ittas állapotban valami koresmai verekedésbe keveredett, hol agyonszurta,

Mégis csak harcban mult ki szegény. Habár diestelen harcban.

Az örnagyra már világosan emlékszem. — Mintha csak most is látnám.

Elöttem áll tisztos, ezüst fehér szaká-

Egy nap ellesték a feketéktől, valamelyik divat-bolond fölkapta s szaladt be vele Európába.

Most aztán az egész magyar társadalom ime a bolondját járja.

Ide vetettük ezt a képet, mert kiáltóan szomorú sötét az igazság.

Sokkal több tanulságot rejt magában, mint első-pillanatban kitetszenék belőle.

Látszik mennyire kivetkőzött a magyar faj önmagából.

Vannak-e nekünk tánczaink?

Bizony vannak. És pedig olyan szépek, hogy megcsodálja a világ.

Mikor a magyar színpadon két tánczos toborzót tánczol, a nagyszerű táncz fölleskíti a legidegenebb embert is.

Voltak szép tánczaink és hozzá pótolhatatlan szép ősi erkölcs — rendszerünk.

Elmultak, kihaltak.

Jött a tipegős, csörgős, kopogós, a párisi kán-kán, a boszton, a kék-vók.

És velle a ballettek erkölcei.

Az ország a legnagyobb politikai és társadalmi válság alatt nyög. Senki sem boldog, mindenki koldus, nyomorog. A képmutatás, a titkolt nyomor takargatása járja. Azt sem tudjuk mire virradunk holnap.

Igazán a helyzethez illő, hogy az egész ország kék-vókot tánczoljon.

Mert olyan hőbortos taglejtésekből áll, mintha a göröcslepte vízbefuló ember kézzel lábbal szalmaszál után kapkodna.

Stilszerű hát, hogy ajánljuk a divatos kék-vókot.

Hogy hova jutunk vele, az más papír lapra tartozik!

Hirek a városházáról.

Szigetvár képviselő testületének f. hó 12-én délelőtt tartott rendkívüli közgyűlésén először olvastatott az előjáróság javaslata az államosítandó népiskola részére szükséges telkek megvétele ügyében, mely szerint mondja ki a képviselő testület, hogy a kir. tanfelügyelő által is alkalmasnak talált és a „Szigetvári kath. legény-egylet“ tulajdonát képező a szigetvári 1138 sz. telekjegyzőkönyvben 57 hrsz. alatt fölvevett telket 45000 koronáért, továbbá Balogh Józseftől a szigetvári 45 sz. tjkben. 54 hrsz. alatt felvevett telkéből a vonatkozó vázrajzon 54/b. helyrajzi számmal jelölt kert részt ölenként 4 koronáért megveszi. A vételért az eladónak a szerződés törvényhatósági jóváhagyása után azonnal kifizeti, az illetéket és a költségeket a város fizeti.

A vételár kifizethetése céljából a szükséges összeget adja kölcsön a Polg. iskola építkezéséből megtakarított összegből, akként, hogy ezt az államosítandó elemi népiskola felépítésére felveendő kölcsönből önmagának visszafizetendő.

Az előadói javaslat szavazás alá bocsátatván „Igen“-nel vagyis a javaslat elfogadása mellett 31-en szavaztak. „Nem“-mel pedig (ellene) hárman.

Ezekután határozatilag kimondja a képviselő testület, hogy a javaslatot egész terjedelmében elfogadja és az adás-vevési szerződések jogerős aláírásával Czigelédi József helyettes bíró, Vargha Sándor jegyzőt és Faboricza József esküdte bizza meg.

Majd olvastatott Szabó Sándor ügyvédnek a községi iskolai építmények értékének megtérítése iránt elrendelt perre vonatkozó javaslata.

A javaslat egyhangú elfogadása mellett ez ügyben a képviselő testület jogász tagjai u. m. Szabó Sándor, dr. Kriszt Béla, Tóth István, Duchon Ödön, dr. Berkes Mór ügyvédek vélemény adásra felkértek, addig a további intézkedések függőben maradnak.

A villany világítás ügyében kiküldött albizottság javaslata és az előadói javaslat elfogadása mellett kimondja a képviselő testület hogy Fischmann Adolfnak a villanyvilágításra tett pót ajánlatát s ekként a villanyvilágítás létesítését elvben elfogadja, de előbb a bizottságot 5 taggal kiegészítik, kik erre nézve megfelelő tervet készítenek.

A községi orvos fizetés emelése ügyében a belügyminiszter által visszautasított felebbezés mellőztetvén, az előjáróság 200 kor. fizetés emeléséről pótköltségvetést terjeszt be.

Tárgyaltatott még Szijártó Ferencz kérelme az utca szabályozási térkép módosítása iránt.

Az előadói javaslat mellőzésével utasította a képviselő testület az előjáróságot, hogy Ocsodai János építész, szakértő meghallgatása alapján a helyszínen szemlét tartva, tegyen az ügyben jelentést.

Dráva Szt.-Márton község megkereste a várost, hogy országos vásár tartásához beleegyezését adja. Azonban a képviselő testület a beleegyezést kellő indoklással megtagadta. Miről nevezett községet értesítik,

Végül több települési és illetőségi ügyek tárgyalása után a közgyűlés befejeződött.

— Az 1903 évi selyemtermelés. A földművelésügyi m. kir. miniszter a selyemtermelés emelése céljából kiküldött meghatalmazottja 9,995/1903 szám alatt a következő érdekes levelet intézte hozzánk.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az 1903 évi selyemtermelésre vonatkozó statisztikai nagy adathalmaz az év végéig lesz tüzetesen feldolgozható.

Ennek dacára már most megközelítőleg összeállítottuk az adatokat a vármegyében elért eredményről és azokat esetleges használatra megküldöm.

Azt tisztelettel megkívánom jegyezni, hogy az adatok tisztán a gubótermelésre és a gubó után kifizetett keresetre vonatkoznak.

lával, hosszú ősz bajuszával. elpusztíthatlan szervezetet gyanítató, robustus természetével. Kopott aranyzsinoros, őrnagyti atillát s hozzá télen nyáron fehér vászon nadrágot viselt. Így „equipirozva“ (Az „equipirung“ 1848 előtt 800 usque 1000 forintba került a lovasságnál, mely összeget a szülőnek vagy gyámnak biztosítani kellett, mielőtt az illetőt hadnagygyá nevezték ki.) szokott hozzánk is ellátogatni majd minden évben. Én iskoláimat végzendő elkerültem a szülői háztól s így vagy 10—12 évig nem találkoztam őrnagyunkkal, mignem egyszer 10 évvel ezelőtt a lovászpontonai vendéglőben láttam meg ismét őt.

Ekkor már teljesen el volt zülve. Ruhája egyik helyen rongyos, a másik helyen iromba öltésekkel „folt hátán foltal foltozva.“

Szemeiből „kiritt“ az első stádiumban levő delirium tremens.

Bambán nézett reám. Nem ismert meg. Megmondtam neki, hogy ki vagyok.

Nagysokára aztán mégis csak kezdett emlékezni reám.

Tán nem is rám emlékezett, csak a házunkra, hol azelőtt többször lőtött pár nyugalmas napot.

Behívtam az öregem magammal az ebédlőbe.

Hozzattam egy üveg jó rizlinget.

Kínáltam, hogy igyék.

Ő keserűen mosolyogva kért, hogy hozzatnék az ő számára valamelyes jó erős gulyit.

Nem tettem meg.

Feltem, hogy hamar be fog rugni, s így nem beszélhetek vele többé okosan.

E közben többen is jöttek asztalunkhoz ismerőseim közül.

Elkezdünk egyről-másról beszélgetni.

Őregünk is „ráfanyalodott“ lassankint a jó rizlingre. Később, mint vettem észre, izlett is neki.

Természetesen tarsalgásunk nemsokára a szabadsághelez egyes eseményeire tért át.

Kértük az „Őrnagy bácsit“ így neveztük őt), hogy beszéljen el egyes epizódokat életéből.

Megtette.

Oh, hogy egyenesedett föl görnyedt alakja, hogy villogtak előbb még fénytelen szemei, hogy magasztosult föl arca, midőn a győzelmes csatákról beszélt.

Kértük, hogy beszélje el saját élettörténetét.

Szomorúan intett tagadólag ősz fejével.

Nagyot sóhajtott.

Pár perczig czéltalanul nézett a levegőbe.

Aztán izmos öklével az asztalra ütve felkiáltott: „Eh, hagyjuk ezt urak. Inkább majd mást beszélék el.

Az én történetem igen rövid.

Orvosnövendék voltam.

„Honvéd lettem.“

Szerettem egy lányt, imádtam egy szent eszmét.

„Aztán!“ folytatá könnyes szemmel elbukott a lány, elbukott a szent eszme, elbuktam utánuk én.“ — Hát van még valami szent a nap alatt?

Igyunk egyet urak!! „Nem is olyan rossz ez a bor, mint gondoltam.“

Kocintottunk az öreggel, ki miután borát kiitta, így szólt: Igaz biz az, megígértem, hogy egy más történetet mondok el, tehát hallják az urak.“

Az egyes gubóraktárakban, petekészítő állomásokon és fonodákban nyújtott kereseti kimutatást csak az év végéig állíthatjuk össze.

Akkor ezen adatokat szintén teljes készséggel szíves rendelkezésére fogom bocsájtani.

A dolog fontosságánál fogva fel kell említenem még azt, hogy az idén éppen úgy, mint múlt évben emelkedtek a világpiacon a selyemárak és ennek következtében mi is azon szerencsés helyzetben voltunk, hogy a tenyésztőknek a gubóért többet fizetünk, mint a mennyiért kötelesek lettek volna átadni a gubót az államnak.

A tenyésztők jóval a beváltás előtt a következő árt fogadták el és pedig: az első osztályu gubóért 2 K 20 fillért, a második osztályuért 1 korona 20 fillért. Ezzel szemben az első osztályu gubót 2 korona 30 fillérben: a második osztályut 1 korona 40 fillérben váltottuk be. Ezen árfelemeléssel az idén kerekszámban vett 1,700,000 kilogramm gubó után 240,000 koronával több keresetet nyújtottunk a népnek, mint ahogy kötelesek lett volna fizetni az állam.

Azt hisszük, hogy a felügyelőségnek ezen eljárása mindenkit meg fog győzni arról, hogy a tenyésztőket minden kínálkozó alkalom felhasználásával nagyobb jövedelemben részesítjük és hogy ez a szederfa és selymentenyésztés iránti kedvet csak fokozni fogja. Szegzárd, 1903. augusztus hó 10-én. Tisztelettel *Bezerédj Pál*.

A mellékleten: Somogyvármegyében gubóbeváltó állomás, 1. Csurgó 1902. évben beváltatott selyem gubó 1752 kl., kifizetett beváltási ár 3313 korona, 1903. évben beváltatott selyemgubó 2488 kl., kifizetési beváltási ár 4423 korona. 2. Kaposvár 1902. évben beváltatott selyem gubó 2172 kl., kifizetett beváltási ár 3973 korona, 1903. évben beváltott selyem gubó 3715 kl., kifizetett beváltási ár 6167 korona. 3. Marczali 1902 évben beváltott selyem gubó 2744 kl., kifizetett beváltási ár 4609 korona, 1903. évben beváltott selyemgubó 4854 kl., kifizetett beváltási ár 8145 korona. 4. Nagyatád 1902. évben beváltott selyem gubó 4334 kl., kifizetett beváltási ár 8080

korona. 1903. évben beváltott selyemgubó 5795 kl., kifizetett beváltási ár 11.076 korona. 5. *Szigetvár* 1902. évben beváltott selyemgubó 4792 kl., kifizetett beváltási ár 8436 korona. 1903. évben beváltott selyemgubó 6301 kl., beváltási ár 11.524 korona, Összesen beváltott selyemgubó 1902. évben 15.796 kl., kifizetett 28.413 korona. 1903. évben beváltott selyemgubó 23.153 kl., kifizetett 41.335 korona.

Somogyvármegyében tehát 1903. évben 7357. Kilógrammallyal lett több gubó beváltva, és 12.922 koronával több kifizetve mint 1902. évben.

Az egész országban 1902. évben összesen 1.342.125 Klg. 1903. évben pedig az eddigi adatok szerint 1,705.000 Klg. selyemgubó lett beváltva.

H I R E K.

Bál után.

Pár lámpión apró gyertyákkal,
csöndes zene a kertbe' kin . . .
egy fényes nyári estről ime:
ezek az élelményeim.
Fölségesen unalmas este,
te nékem mégis drága vagy;
oda nem adnám semmi áron,
hogy végig izzadhatalak.

Üdvözlét néktek szép leányok,
köszönet érte asszonyok;
irántatok buzgón szívembe'
a hála hő lángja lobog.
A bálótok meghozta végre,
amire vártam nagy időn:
táncolgatva kitágítottam —
kicsit szorító laccipőm.

Ira.

— **Kinevezés.** Somogyvármegye főispánja *Bóné Kálmán* csurgói járás szolgabíróját a f. hó 3-án megtartott törvényhatósági közgyűlésen tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki.

— **Jegyzőválasztás.** Som.-Szobban f. hó 3-án óriási többséggel *Szabady Károly* görög-gali körjegyzőt választották meg. Amidőn egyrészt örvendünk *Szabady* előmenetelének, más részt sajnáljuk, hogy e derék jegyző környékünkéről távozik.

— **Nagy-Boldogasszonynapján** az idén is a keresztény hívők nagy serege zarándokolt a közeli Turbék (bucsujáró helyre, hol több mise, predikáció és litánia tartatott. A bucsujáró helyen sok sátor tarkálott és igen élénk mozgalmas kép tárult a szemlélő elé, amint végig pillantott a hullámzó különféle viseletű és messze tájakról ide zarándokolt tömeg.

— **Táncmulatság.** Szerény keretek közt minden nagy hangú előkészítés és láрма nélkül tartotta meg az olvasó együletben f. hó 8-án a *Jótekonny ker. nőegylet* táncmulatságát. És mégis sikerült. Pénz dolgában is, külső méretek szerint tán nem oly jól, mint az eddigié, de azért minden résztvevőnek kedves és kellemes volt bizonyára. Az érkezőket a lámpiónokkal díszített együleti kert fogadta és virágos, szép utjain sétáltak, részben a padokon üldögéltek, csoportok, párok. — Esti 10 órakor a táncterembe vonult a közönség s kezdetét vette a tánc, minek csak a reggeli órák hozták meg a végét. Ez estén mutatkoztak be a nagyközönségnek az Olvasó-egylet ujonnan bútorozott helyiségei is s minden oldalról tetszéssel találkoztak. Jelen voltak a mulatságon a nőegylet vezetősége részéről: *Hegyessy Jánosné*, elnök, *Ocsodál Jánosné*, alelnök, a választmányi tagok azonfelül sok-sok szép leány és szép asszony. Tánczosokban nem volt hiány. A zenét *Oláh Miska* zenekara szolgáltatta. Felülfizettek ez alkalommal: *Hegyessy János*, *Kollin Izidor* 3—3 kor. *Mattasovszky Gyula*, *Pohl Mórné*, *Fuchs Mózes*, *Balogh József*, *Singer Ármin*, *Ocsodál Gusztáv*, özv. *Duray Náándorné*, *N. N.*, *Kopári Emilia* 2—2 kor. *Salamon Jenő*, *Graf Ödön*, *Deutsch Aladár*, *N. N.*, *Ujházi Lajos*, *Biró Ferenczné*, *Reitter József*, *Nagy Mariska*, *Mandeville Frigyes*, *Szabadszállásy Béla*, *Gáts Lajos*, *Kapossy István* 1—1 kor. *Szjártó Ferenczné* 80 fil. *Boronkay Kálmánné*. Özv. *Horváth Györgyné* 40 | 40 fil. A felülfizetésekért hálás köszönetet mond a nőegylet.

II.

A furulyás király.

Egyszer lerándultam a havasok közé, egy volt honvéd társamat meglátogatandó, kinek ott nagyterjedelmű birtoka volt. Kezde elbeszélését őrnagyunk. Szívesen látott. El-elbeszélgetünk a multról.

Az együtt eltöltött szép, de keserűen végződött időkről.

Szép tavaszi idő volt.

Kiültünk a verandára pipázgatni s gyönyörködünk a táj vadregényes szépségében.

Fent a hegyesucokon hó, jég, zuzmó, — lent a völgyben üde, zöld tenyész, illatos, virágos rétek, itt ott buján fejlődő zab és rozs vetéstáblák.

A réteken kolompoló tehén csorda. A hegyeken birka és kecske nyáj.

A pásztorok furulyája busan sirt fel koronként százszor vizshangozva a hegyek között.

Elmélázva hallgattam az édes, bus hangokat.

A bus nótát felváltotta egyszerre egy általunk jól ismert, sokat üldözött nóta dala: „Mégis hunczut a német.”

Bámulva ocsudtam fel merengésemből, Hol veszi magát itt e dal? A havasok között. A románok tilinkóján.

Megkérdeztem házi gazdámat, ki így felelt: „A furulyás király mulatja magát — a Jancu Ábrahám.”

Hogy kerül ő ide? kérdeztem.

Hogy ám!

Isten keze, a bosszuló nemezsis sujtotta őt.

Mégörült s most itt bolyong, fujja furulyáját.

Mi tartjuk őt, itteni magyar birtokosok, kiknek családjait hajdan az ő népe ölé, pusztította, gyilkolá.

A szó teljes értelmében koldui szegény.

Ha kap valamit, bármilyen csekélységet is, köszönettel fogadja.

Beszédét mindig ezen mondással szokta befejezni: „Nu cread neamtulni.” Mi magyarául annyit tesz, hogy nem hiszek a németnek.

Az arcsképe alá, mit pár évvel előbb is még boldognak, boldogtalannak szokott osztogatni, ezt szokta irni! „Népem a német bolondja, én meg a népemé” fejezé be bajtársam felvilágosítását,

Eddig tartott a honvéd bácsi elbeszélése.

De jó is, hogy véget ért, mert nagyon nehezen kezdett fogogni a nyelve.

Kezdett meghasználni neki a sok jó rizling.

Többé én aztán nem is találkoztam öregünkkel. Ki tudja, hova hanytatvette a sors keze. Tán valamely kórházban ért véget viszontagság teljes élete.

— **Tűz.** Folyó hó 13-án az éjjeli órákban N.-Ladon özv. *Hartmann* Antalné szérűskertjében tűz ütött ki és nagymennyiségű zsupszalma égett el. Szerencsére a tüzet csakhamar sikerült eloltani.

— **Halálozás.** özv. *Bárvarth* Istvánné élete 70-ik évében folyó hó 11-én éjjel rövid szenvedés után meghalt. (Nyugodjék békével!) Ay elhunytban lapunk szerkesztője nagynénjét gyászolja.

— **A két árva.** *Halács* Antal és *Moha* Ferencz 11 éves árva fiuk a szegvári (Csongrád megye) árvaházban voltak, honnét a vezetőség mindkettőt Pécsre adta pék tanoncznak. De a két árva gazdájuk rossz bánása miatt megszökött és mint a nóta modja, „csavargó lett a te árva fiadból,“ belőlük is az lett. A két kis szökevényt Görögországban elfogták. Hja keserű az árvának a kenyere ha mindjárt pék is lesz belőle.

— **A patkányok** a szigetvári gypmesteri telepnél nagyon elszaporodtak, és rákaptak a közeli kukorica földek termésére és roppant károkat okoznak azokban. A hatóság e kártékony undok állatokat méreggel pusztíttatja el.

— **Tífusz járvány a vidéken.** Mint értesülünk Szulimán községben *Teleki* József családjában a hastífusz járványszerűleg ugyanira fellépett, hogy az öt tagból álló családnak már két tagja meg is halt. A hatóság minden óvintézkedést megtett, hogy a járvány tovább ne terjedjen, mire annyival is inkább nagyobb szükség volt, mert e községben ugyszólván minden évben járvány a tífusz.

— **Rabbi kongresszus.** A vérvádról, amely időközönként fel-felüti mérgező fullánkját, minden józan fej tudja, hogy nagyon rossz emberek nagyon galád találmánya. Szinte megszégyenítő, hogy ellene védekezni kell a huszadik században. Ebből a szempontból érdemel figyelmet az a rabbi kongresszus amely e héten volt *Krakkóban*, s amelyen megjelentek Magyarország, Ausztria, Franciaország, Románia, Németország, Oroszország és Egyiptom képviselői. Sok száz rabbi levélben jelentette ki csatlakozását. A nagy zsinagógában ünnepélyes Istentisztelet volt, amelyen ezrekre menő tömeg vett részt. A megnyitó beszédet *Horovitz*, krakói főrabbi tartotta. Üdvözölte a zsidóság összegyűlt lelki vezéreit és a gyűlés hódolatát fejezte ki az uralkodó iránt. Majd a nyitott frigszekrény előtt kezében a törával szent esküt tett, hogy a véraldozat meséje költött és hazug. Valamennyi rabbi szóról-szóra utána mondta az esküt, ami mélyen megrendítő hatást tett a hallgatóságra. Sokan sirtak. Az alexandriai chachambasi héber nyelvű beszédet mondott, amelyet *Horovitz* alsó-kubini főrabbi németül tolnácsolt. Ugyancsak *Horovitz* mondta a záróbeszédet is, amelyben megköszönte a hitközségnek és a krakói főrabbinak a vendégszerető fogadtatást. *Landau* osztrák császári tanácsos, a krakói hitközség elnöke, válaszában kijelentette, hogy a hitközség megtisztelve érzi magát, hogy a kongresszus, amelyhez hasonló évszázadok óta nem volt *Krakkóban* gyűlt össze. Az utczán a néptömeg lelkes ünnepségekben részesítette a lakásaikra visszatérő egyháziakat.

— **Felhívás Szent István napjának ünneplése tárgyában.** Az Országos Nemzeti Szövetség egyik kiváló feladatává tette, hogy Szent István napjának nemzeti és társadalmi irányú méltó megünneplése érdekében minél szélesebb körre terjedő mozgalmat indít. Szövetségünknek van ugyan tudomása arról, hogy az egyházi ünneplésen kívül néhol társadalmilag is megünneplik augusztus 20-át, de hol és miként megy ez végbe, az még nagyon kevésbé ismeretes. Kétséget nem szenved azonban, hogy az eddig itt-ott szokásban levő ünneplésnek csak helyi jelentőség tulajdonítható és Szent István napjának rendszeres, országos méretű ünnepléséről s ennél fogva ennek az ünneplésnek általános, az egész nemzeti életre kiható jelentőségéről ez időszert még szó sem lehet. Már pedig az Országos Nemzeti Szövetségnek éppen az a törekvése, hogy e nap ünneplését oly módon emelje érvényre, hogy első, nagy királyunk emlékéhez méltó legyen. Azt óhajtáná, hogy e napon, melyet különben az 1891. évi XIII. törvényezikk a munkaszünetes napok közé emelt, a haza minden polgárának megemlékező és hálája az általa a magyar nemzetnek megszerzett szent korona első viselője, a magyar haza szilárd alapra helyezője és szervezője felé forduljon. Minthogy pedig az Országos Nemzeti Szövetség mindenek előtt megbízható tudomást kíván szerezni, hogy hol és miként van szokásban már eddig is Szent István napjának társadalmi ünneplése, ezennel egész bizalommal azzal a kérdéssel fordul a nagyérdemű közönséghez, illetőleg e sorok t. olvasójához, a ki ez ügy iránt érdeklődéssel viseltetik, hogy nekünk e tárgyban felvilágosítást és tájékoztatást adni szíveskedjék. Az erre vonatkozó szíves értesítést, valamint az ünneplés módját illető nézetek és tervek közlését e czímzéssel kérjük az Országos Nemzeti Szövetségnek Budapest, VII., Kerepesi-út 72. Érdeklődőknek, a kik ez iránt ide fordulnak, szívesen megküldjük eddig megjelent nyomtatványainkat, melyeket Szent István napjának ünneplése tárgyában közzétettünk.

— **Sertésvész.** N.-Dobsza községben a sertés vész felépett. Ennél fogva oda- és onnét sertéseket hajtani tilos.

— **Az unatkozó nők.** Egyenes kíváncsiságból a nők társalgásából elilestem, hogy a férfiaknak mindig igazuk van, ha a nőket akkor féltik, amikor — unatkoznak. Az unalom az az ördög, mely mindenre képes rábírni a nőket. A férfiaknak tehát kötelessége a nőkről gondoskodniok. A tervek megkapják a nő, örül és perlekedik, mérlegeli a lehetőségeket és lehetetlenségeket, szóval szórakozik. A nő gyermek, a férfiak kell játékszerről gondoskodnia.

Nincs uborka-idény.

A „Csongrád megyei hírlap“ a következő érdekes és aktuális és egymásutánban akár csak kaleidoskopszerűleg letűnt napi eseményeket igen érdekesen a következőképp írja le: Minden esztendőben, ilyenkor kánikula idején meg van halva Magyarországon a közélet. Mint ahogyan a kiszáradt patak medrében nem eseregdedik semmiféle nedű, úgy a hírlapok is jóformán üresen szoktak így kánikula idején az olvasó elé kerülni. Mert a közélet forrásának vizeit a hírlapok medrei szokták levezetni a nagy

közönség kívánságainak tengerébe. Így szokott ez lenni minden rendes esztendőben. De most másképp van. Ilyen szenzációs kánikulára még a legöregebb hírlapok se emlékeznek. S valóságos szédületes gyorsasággal követik egymást a szenzációsnál szenzációsabb események. Egyik a másik nyomába hág. A ma szenzációja kiveri emlékezetből a tegnapi napét.

Ki az ördög emlékszik például ma már a Micsinai féle postalopásra? Szerb királygyilkosság, Széll Kálmán bukása, Tisza István kudarcza, Khuen Héderváry tapogatózása, kinevezése, bemutatkozása, Kossuth Ferencz lemondása, Barabás beszámolója, Justh Gyula makói utja, leszerelés, obstrukció mind olyan dolgok, a melyek ma már csak a mult emlékei gyanánt tűnnek fel. Sőt még a pápa halála, temetése, a conkláv és a pápaválasztás is mintha már régen történt dolgok volnának. Kárman Mátyás felakasztásával se törődik senki.

Most nagyobb szenzációk röpködnek a levegőben. 10000 korona Judáspénz, Dienes Márton szökése, parlamenti vizsgálat, országos Panama, grófi bűnbak előállása, Héderváry és a kormány lemondása. Ki alakítja meg az új kabinetet? Mit mond a király? A politikai pártok helyzete. A válság megoldása, meg a jóságos Isten a megmondhatója, mifele jövő szenzációk tartják hullámban a közélet vizeit. S ezért habár jól benne vagyunk is a kánikula idejében, tényleg még sincs uborka-idény.

Sőt a természet maga is eltér a rendes szokástól s mikor kánikulai hőségnek kellene uralkodnia, akkor hideg eső szakad a nyakunkba hűvös szél lengeti az obstrukciós gunyákat mint a mult hetekben is. Nincs kánikula, van kánikula. De nincs uborka idény!

KÖZGAZDASÁG.

Magyar biztosító intézetek.

Hazai általános biztosító társaság jég- és tűzkár ellen.

Közgazdasági életünknek a fejlődés redjén immár elengedhetlen kiegészítő részévé lett a biztosítás, a romboló elemek ellen való védekezés. A jég, a tűz a magtól a kalászig Damokles kardjaként lebegnek a gazda felett s a tűz még azután is kísérti. Hány-szor teszik tönkre egy egész élet öntudatos munkáját a káros elemek, s ma még vagyons gazda holnap már koldusbotot vehet kezébe.

Ismeretes dolgok ezek, s mégis egész vidékek vannak, hol a gazdaember csupán a jó szerencsére bizza egész vagyonát.

Tagadhatatlan, hogy meg van az oka is ennek a húzódásnak.

Nem érti meg a nép a biztosítás szükséges voltát, mert a sors véletlene folytán még eddig elkerülték az elemek, s nem akadt, ki felvilágosítsa a véletlenben való bizalom veszedelmes voltát.

Ezeknek a körülményeknek az ismerete indította közéletünk vezető embereit arra, hogy a magyar gazda, a magyar nép életviszonyinak megfelelő biztosító társaságot létesítsenek. Azok, a kiknek mindig szívén

felelt az ország népének anyagi helyzete, boldogulása, akik érzik, tudják, hogy az édes anyaföldben rejlik a hazaszeretet, tömörülve *Kossuth* Ferencz köré, az ő elnöklete és a jeles nemzetgazdász *Tóth* Pál vezérigazgató vezetés alatt megalkották a Hazai általános biztosító társaságot.

Lelkesítve hazafias érzésektől, megküzdött minden akadálylyal a társaság s 1899. óta, az egészséges fejlődés után alig 4 év alatt olyan eredményeket ért el a jég- és tüzkárbiztosítás terén, melynél nagyobb haladást egyik intézet sem mutathat fel.

Elérte azt, hogy versenyképes tételeiért a magyar nép bizalommal viseltetik iránta, mert érzi, hogy ez a társaság minden ízében magyar.

Megvalósította a biztosító-közönségnek jogos óhaját, hogy a károkat azonnal a legmagasabb összegben képes megtéríteni. Az ország ezer meg ezer lakója s hálatelt levelei a bizonyosság, hogy mennyi könnyet száritott fel az utóbbi 4 év alatt a Hazai általános biztosító társaság. Ahol megjelent ott nincsenek már éveken át porladó falak, szenesedett gerendák, mert a pusztulást nyomon követte az újraalkotás.

A magyar gazda, a magyar nép érdeke, hogy bizodalommal forduljon a Hazai általános biztosító társasághoz, mert a saját lelkéből fakadt hazafias érzéseiben él. E törekvő intézetnek vállalkozását figyelemmel fogjuk kísérni s működésére alkalomadtán visszatérünk.

Papp Ferencz.

CSARNOK.

Szigetvár története.

(Folytatás).

Zrinyi királyi utasítást, mint a korábbi parancsnokok, Szigetvárra nézve nem kapott, annak sorsa egészen böles belátására volt bízva. Tetszésére lett bízva az is, hogy os-

trom esetén maga védje a várat avagy helyettese kezére adja.

Kezdetben őt is számoltatta, gyanúsította, ellenőriztette Miksa, s a kir. kamara, mint Horváth Márkot, de nem tudták rábizonyítani, hogy Szigetvár jövedelmeiből maga számára bármit is megtartott volna ugyanarra hogy a halála után megejtett végelszámolás szerint több mint 14 ezer forintot volt kénytelen a kamara fiának visszatéríteni.

Ily áldatlan s Zrinyit mélyen sértő és lehangoló herce-hurca között érkezett el az 1566-iki év tavasza, melyen Szulejman utolsó nagy hadjáratát volt megindítandó Magyarország ellen s meiynek végső célja Bécs elfoglalása volt.

E hadjáratra Miksa szolgáltatott okot. Balassa Menyhért János Zsigmondtól Miksához pártolt s ezért János Zsigmond Balassa várát elfoglalta. Miksa erre hadakat küldött s a portánál is panaszkodott el lenne. Szulejman mindkét részről az előbbi állapot helyreállítását kívánta s nem volt el lenne a békés megoldásnak. A tárgyalások folyamán azonban János Zsigmond Miksa hadvezérének az erdélyiekhez intézett levelét küldte meg a portának, melyben őket arra hívja fel, hogy álljanak el a török szövetségtől. A béketárgyalások természetesen nyomban megszakadtak, a háboru kikerülhetlenné vált. E háboru kizárólagos célja nem Sziget elfoglalása volt, mint azt Zrinyi hitte, hanem mint fentebb jelezve volt, Bécs megostromlása s az okot sem Zrinyi szolgáltatta rá, mint sokan vélik avval, hogy Siklós alatt emberei egy kisebb török csapatot szétverték, hanem ugyancsak a fentebb mondtak.

Zrinyi is, Miksa is korán értesültek Szulejman érkezéséről. Miksa Károly főherceget bizta meg a Szigetvárról való gondoskodással. Ez kérdést is tett Zrinyinél az iránt, hogy mily haderőt és minő intézkedéseket vél szükségesnek Szigetvár sikeres védelméhez. Zrinyi 3000 katonát, hadi és élelmi szereket s az elmaradt zsold megfizetését kérte.

2200 ember, 54 ágyu, kellő mennyiségű lőpor és élelmi szer van Szigetben az

ostrom esetére. 800 német katona azonban már nem jöhetett be, mert a török előbb megérkezett.

Zrinyi az ostromra minden előkészületet megtett, amint kémei hírüldték, hogy Szulejman Szigetnek tart. Mindent megerősít, mindent kijavít, fát, rőzsöt földet hordat, megteszi a szükséges óvintézkedéseket. A közel vidéken kiirtatja a fákat, a városban a gyulékony háztetőket lehordatja.

Rendbehoz magán ügyeire nézve is mindent. Végrendeletet csinál még Szigetbe zárkózása előtt, példáját sokan követik. Megesküszik, hogy a várat föl nem adja, katonáit hasonló hűségre esketi, unokaöcsét *Alapi* Gáspárt helyetteséül rendeli s kihirdeti a hadi törvényeket.

Igy várja Szulejmant, ki 100 ezer emberrel 300 ágyuval Eszéken, Mohácscon, Harsányon át Pécsre s onnét Szigetvárra érkezett.

(Folytatás következik).

Szerkesztői üzenetek:

L. K. Budapest Köszönjük. Közölni fogjuk. Üdv.

R. D. Pécs. Meglehető. Némi javításal közöljük.

K. A. A lapot a kívánt helyre küldjük. **Nem közölhetők.** A rab. Csókos éjszaka és A gyógyszerész szerelme.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legujabb jelzés szerint 50 kgrm ként értetődnek,

Szigetvár, 1903. augusztus 14-én.

Buza	uj	—	K.	6	70	7	—
Rozs	„	—	„	5	—	5	20
Árpa	„	„	„	5	—	5	70
Zab	„	—	„	4	80	5	—
Tengeri ó	—	„	„	6	—	6	50
Hajdín	„	—	„	8	50	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

NYILATKOZATOK!

A Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű ásványvíz és a kémiai analysis alapján igen tiszta, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványvíznek minősítendő.

Budapest, 1900. április 12-én.

A magyar kir. tudományos egyetem I. kémiai intézete.

A vizsgálat Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét bakteriologiai szempontból kitűnőnek kell minősítenünk.

Budapest, 1899. április hó 5-én.

Budapest székesfőváros bakteriologiai intézete.

A m. kir. belügyminiszter 68327/IV. sz. a. engedélyezte, hogy a Kristály-forrás „szémsavval telített forrás ásványvíz” elnevezése alatt forgalomba hozassék.

Minden egyes üveg, a külföldön is, a magyar czímmel van ellátva.

A németországi képviselőségnek engedélyezett. O kir. Fensége György poroszországi hercegi udvari szállítói czímer.

A magyar kir. miniszterelnök 1903. május 13-iki 2031. sz. határozata folytán viselésre engedélyezett magyar állami czímer.

A délamerikai képviselőségnek engedélyezett argentiniai állami czímer.

Ajánlják: Prof. Dr. Korányi Frigyes, főrendiházi tag, az Országos igazságügyi tanács elnöke: Prof. Dr. Kétyl Károly, a Magyar Orvosszövetség elnöke: Prof. Dr. C. Malbran, a Közegészségügyi tanács elnöke Buenos-Aresben: Comm. Prof. Dr. Giuseppe Lapponi, XIII. Leó pápa ő Szentsegének orvosa Romában és ezernél több belföldi és külföldi kiváló gyakorló orvos, tanár és vegyész. — Dr. Riegler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségtanára, az 1902. évi XII. magyar balneologiai kongresszuson, a forgalomban lévő különféle ásványvizeknek bakteriologiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában a legtisztábbnak a Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét jelentette ki.

Szt-Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

10 darab
Szigetvári Takarékpénztári
részvény eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

KÁVÉ.

Árjegyzék kivonat.

Az árak Budapesten átvéve értendők.

Nyers pörkölt kilója Korona.

Reklám kávé, Santos faj tiszta	1.80	2.25
Supenor háztartási, kávé faj tiszta	2.—	2.50
Jamaikai nagyszemű világos	2.20	2.75
Domingó előkelő, jó kávé Jáva faj	2.40	3.—
Ceylon Salvados, Cuba faj	2.60	3.25
Jáva kávé libénában óriási nagy	2.40	3.—
Legfinomabb Malabár nagy	2.80	3.50
Legfinomabb és nagyszemű Cuba	3.20-tól	4.—-től
Portorikó, Mocca, vagy aranyjáva	3.60-ig	4.50-ig.
	2.40-tól	2.80-tól
Gyöngykávé minden faj	3.60-ig	4.50-ig.

4 és fél kilós postacsomagokban, ha több féle is, bérmentve küldünk bárhova különként a postadíj felszámításával. Nagyrabecsült vevőink tájékoztatására megjegyezzük, hogy Budapesti raktárunkon csakis a legfinomabb és legnemesebb kávékat tartjuk.

Continental Kávé import társaság.

Telefon 818. Budapest V. Lipót körút 13.

Szt-Anna Malátalikőr a legjobb és leg-egészségesebb üdítőital kellemes ízű és zamatu, egy palack 2 kor. 30 fill.

Szt-Anna Malátakeserű kiváló gyomorerősítő, turistáknak és vadászoknak kedvez és nélkülözhetetlen itala, egy palack 2 kor. 30 fill.

Szt-Anna Malátacakeskitűnő táp- és élelmiszer, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják, egy nagy doboz 2 kor., kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind tiszta malátával készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölülmúlnak minden ilyenmű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban

Szigetváron: **Nagy Ferencz** ezégnél.

Egy jó karban lévő

KERÉKPÁR

megvételre kerestetik.

Czím: A kiadóhivatalban.

Friedman Károly

legnagyobb és legocsóbb

BUTOR RAKTÁRA

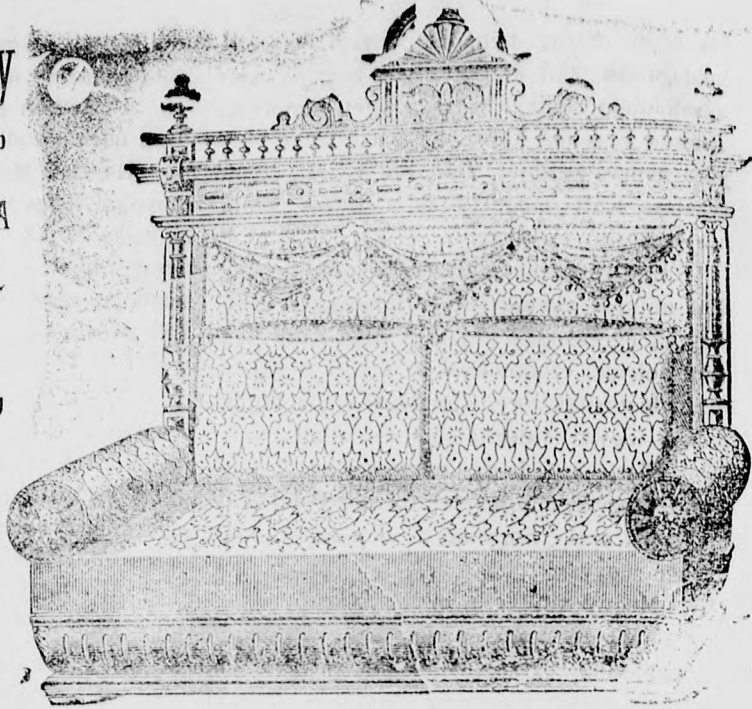
kárpitos és disztító üzlete

PÉCSETT,

Siklói országút 44.

Ismételadónak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józra való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávékat használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen maláta kávékat, hanem mindig határozottan Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávékat, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja ell

